

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo q[ui]ntus de Sexagesima

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Tertia est similitudo multiplicis expositionis. Et sic semel in via expositum est auid: ita cor: carnali lasciuie deditur et sibi in eo receptum expositum est demoi: io statim ab eo auferit sibi. **Eccl. xxj.** Audiet sibi luxuriosus et displicebit ei: et perciet illud per tergum suum. **Spa** enim luxuria hominem infatuat ut nec deum timeat nec hominem vereatur. **Hiero.** contra Iovinianum. Amor femine rationis est obliuio: est insanie proximum. **Et Quid.** in eplis. Quid deceat non videt vll' amans. **Prophetia** apud antiquos impudicus amor cec' depingebatur. **Ideo** **Breg. xxxj.** moral. pma luxurie filia ponit cecitas metus. **Exemplum** de Salomone quod etiam cum iam esset senex propter luxuriam infatuatus: et idolatra factus: ut patet. **ij. Reg. xj.** **Ubi** de eo ibidem dicitur: **Auerterunt** mulieres cor eius.

Tertius articulus. **Quid.** Lauete ne pro defectum spiritualis dispositionis semina amittatis. ut regla iur. **Damus** quod quis sua culpa sentit: sibi non alteri dicitur imputare. ff. de reg. iur. l. **Quod** quis. **Damnus** qui per uariationis gratie pro peccato non est imputandus diuine severitati: sed hominis negligentie. **j. q. iij.** **Audistis.** **Ar.** redire: nonne stultus esset pauperum homo cui daret optimum fructum: et ipse spargeret in via auid expositum: imo et ipse sic auid exponeret quod ab eis excecaret. **Expone** etc. **Ubi** dicitur: **puer. j.** **Audi** fili mi disciplinam patris tui: et ne dimittas legem matris tue ut addit gratia capiti tuo.

Sermo quintus de Sexagesima

Qui habet aures etc. Ne magnitudo reuelationis extollat me. vsq; ibi: colaphizet. **ij. Cor. x.** **Audiat** quilibet quod paulus uas electionis de se dixerit. **Ne magnitudo** reuelationis etc. **Ubi** nota quod ex illa tetatione repositum tunc triplicem fructum. **Fructum** reprimende elationis. **io** dicitur: **Ne magn.** **Fructum** obseruandae compassiois. **qz** uicis ex h magis sciebat compassiois. **Fructum** memorande instructionis. **qz** per h magis cogitabat ibecillitate humana ac mundi fallacias et demonis astutias: ac dei gratiam sibi misericordiam. **De** primo **Gr.** **Du** uicia nos tetant: phisces in nobis prutes humilant. **De** secundo **Chrys.** **Id**

circo prudentie secretum permisit ut ipse per laheret Petri. quo circa peccates durioris finem propter casus intuitu/clementia teparet. **De** tertio **Iud. ij.** **He** sunt gentes quas diuisit dominus in terra ut in eis erudiret israel. **Qui** habet etc.

Primus ar. **An** sacra doctrina que per ceteris est audita uti debeat metaphoricis locutionibus. **Q.** no. **qz** per hominum similitudines uitas occultat. **Contra.** **Osce. xij.** **In** manibus prophetarum allum latet. **Ar.** **Ridetur** **Tho. j. q. j.** **De** dat omnibus secundum quod competit eorum nature. **Est** autem naturale homini ut per sensibilia ad intellectibilia pueniat. **Et** omnis nostra cognitio ab aliquo sensu initium habet. **Ubi** in sacra doctrina puenieter tradunt nobis spiritualia sub metaphoris corporalium. **In** possibile est enim nobis aliter lucere diuini radii nisi uarietate sacrorum uelaminum. **Spiritalia** quippe sub similitudine corporalium possunt fieri: et melius capiuntur a rudibus que intellectibilia secundum se capienda non sunt idonei. **Dulcis** enim repositio naturaliter delectabilis est homini. **Ubi** dicitur: **qz** per hominum similitudines etc. **Dicendum** quod mens non permittit remanere in illis sensibilibus similitudinibus: sed per eas eleuat ad cognitionem intellectibilia. **Dec** tho.

Pro fundamento. **In** locutione metaphorica per unum sensibile repositum aliud. nam de uno facile procedit ad aliud. **Ubi** **Aristo.** **j. de** generat. **In** habentibus symbolum facilius est transire. **Ubi** et poete tali modo loquendi vsi sunt ad delectandum et decet loquendo docendum. **Horacius** in poetria. **Aut** prodesse uolunt aut delectare poete. **Aut** sil' et iocunda et idonea dicere uite. **Querit** etc. **Ex** quod considerandum est quanta sit in nobis dei pietas que radulciter ad diuinoz et spiritualium cognitionem nos eleuat secundum modum nostre infirmitati conueniente. **Nam** ut dicitur **Pha. j.** **Phy.** **In** nata est nobis uia procedendi a notioribus nobis. **Notiora** autem nobis sunt magis sensibilia. **io** puenieter sub similitudine sensibilia repositant nobis spiritualia. **Et** ex hoc etiam delectabiliter reficit mens humana propter modum illi nobis personum. **O** miseri peccatores que contemnit dominum que tantam causam egit de salute uestra: sciam doctrinam respuitis quam uobis pro necessitate salutis tam misericorditer impedit. **Notate** quod habet **Isa. xxvij.** **Audite** sibi domini uerba illudiosos. **Q** multi sunt illudiosos que salu

Dominica in Sexagesima

tis ornamenta prænunt: cuiusmodi sunt sup/ bñ: inuidi etc. De qb̄ Hierē. xj. Ad auidie rūt neq; inclinauerūt aurē suā. ¶ Figur. ij. Paral. xxx. Visit rex Ezechias nuncios vt iuitarent oēs ad solēnitatē p̄hase etc. s; n̄sulti prēnebāt r̄dentes et subsannātes. Spūali mlti prēhūt p̄dicatores et expo/ sitores sacre septure q̄ sūt nunciū di. Et cū inuitāt ad solēnitatē: respuūt. Hierē. xvij. Indurauerūt cervicē. s. ne audirent me: et neq; ac. disciplinā.

Pro secō ar. In precedēti etc. Hic de dispōne spūalis supbie q̄ intelligit p̄ petrā. Ubi nota q̄ mltōz corda cōpantur petre p̄ frigiditatē: p̄ derositatē: et duriciā. ¶ P̄io p̄ frigiditatē. lapis em̄ est frigidus. sic corda multoz p̄ defectū cha/ ritatē: tā dei q̄ p̄mi. Hierē. vj. Sicut frigidā facit cisterna aqua: sic frigidam fecit maliciā suā. Erte iā videt sar; impletum illō Dat. xxv. Refrigescet charitas mul/ toz. ¶ Secō p̄ p̄ derositatē. Sicut em̄ lapis est p̄ derosus et durus: sic cor p̄ drosus. Unde Exo. xv. Descēderūt. s. egypti i pfundū q̄si lapis. In et angeli su p̄biētes statz de celo ceciderūt. Lu. x. Uti debā sathanā q̄si fulgur de celo cadentē. ¶ Tertio p̄ duriciā sue soliditatē. Sic em̄ lapis est durus: sic corda mltōz p̄ drosū. q̄ maxie ex supbia p̄tingit q̄ facit cor re/ belle deo. Job. xl. Cor ei⁹ p̄gelabit q̄si la/ pis. Sic ḡ semē supra petrā radicari non p̄t p̄pter hūoz defectū. etsi q̄nq; germiet semē arefcit. Sic et p̄bū dei in corde indu/ rato. Talis ḡ q̄nq; cum gaudio suscipiet verbū: q̄ p̄tute p̄bi q̄nq; aff. at. Et ad ho/ rā in q̄ nascit germē cōpūctōis cū p̄bū cōminatōis auduit: s; feruore p̄secutōis: turbatōis aut cuiuscunq; tribulationis aut tentatōis statim arefcit. Tales ḡ ra/ dicem non hūt. qz boni desiderij firmitate carēt. Ideo ad tps credūt: et in tpe tenta/ tionis recedūt. Tales sunt sic arbor q̄ se/ p̄ trāsp̄latat q̄ radices s; ras n̄ habet. Te/ ratōis q̄ppe. p̄bat si p̄bū dei radices fece/ rit: quēmodū in ipetu yēti apparet si ar/ bor bñ radicat. Tales vtiq; sūt de fami/ lia regis Saul q̄ (sic h̄ in p̄mo li. Reg.) inf/ p̄has erat p̄ba: et inter stultos stultus. ¶ Exēpla mltā hēm. s. de pharaone qui noluit audire verba moysi: q̄ quis aliq̄ndo

timeret et diceret se facere q̄d moyses pe/ tebat. De q̄ d̄r dñs Exo. iij. Indurabo cor ei⁹. Et exponit tripl̄r. P̄io ḡraz sub/ trahēdo vlt̄ nō apponēdo. Et sua subtra/ ctōe sequit q̄ mens nō afficitur ad diuina. Subtrahit aut̄ de⁹ ḡraz: qz hō ponit pcti obstaculū. Ideo tal̄ induratio ē ab homie inchoatū et demeritorie. Secō idurabo cor ei⁹ iuste p̄mittēdo. Iustū est ei vt de⁹ p̄mittat illū in pctō iacere q̄ n̄ curat a pec/ cato resurgere. Tertio indurabo cor ei⁹ signa et p̄digia ostēdēdo: et patiēter diuini expectādo. Aug. Patiētia obstinatio: sic mal⁹ anim⁹. Hinc Eccl̄s. vij. Eōq; n̄ d̄ to s̄ malos p̄fert snia/ filij hōim absq; vlt̄ lo timore p̄petrāt mala. Aliud exēplū de his q̄ in diluuiō p̄ierūt q̄ noluerūt cre/ dere p̄ba Noe: q̄b̄ darū est tps centum et xij. annoz vt cōuerterent. de qb̄ h̄ Ben. vj. et Dat. xxij. Et de his etiā d̄r. j. Pe/ tri. ij. Qui increduli fuerāt aliq̄n q̄n expe/ ctabat dei patiētia cū fabricaret arca. Ali/ ud exēplū de superbis iudeis: q̄b̄ dicebat dñs Joā. vij. Sermo me⁹ nō capit in vo/ bis. Et in euāg. hui⁹ d̄nice Ut videntes nō videant.

Pro tertio ar. Aud. Lauete ḡ ab ob/ stinatōe. Nā sic h̄. xxij. q. ij. Legat. et c. P̄anatois. Obstinatio in malicia de/ nunq; miseret. Nā sic d̄r. l. Malicijs hō/ minū nō est indulgēdū. ff. de rei veditōe. l. in fundo. Quis em̄ p̄nceps rābenign⁹ q̄ indulgeret p̄ditōri dicēti se itez machina/ ri ad ei⁹ p̄ditōem etc. Applicā. Et nota q̄ de⁹ volūtate cordis intuet. Jo nunq; par/ cit ei q̄ retinet volūtate peccadi p̄ indura/ tionē cordis: imo vt h̄ Eccl̄s. ij. Cor dur⁹ male habebit in nouissimo.

Sermo sextus de Sexagesima

Qui habet au/ res etc. Sufficit tibi ḡra mea. ij. Cor. x. Hanc sniam libēter au/ dire debem⁹. Notādū aut̄ q̄ ḡra tria facit in aia q̄ oñdūt ei⁹ sufficiētia. Facit em̄ fili/ alē adoptiōez. Spūalē inhabitatōez. et Eter/ nalē glificatiōem. De p̄mo Gal. ij. Dēs filij est; p̄ fidē. De secō Aug. i ser. Quib; merit; nisi p̄ ḡram dei meruim⁹ fieri tēplū